

Terhi Partanen
Jyväskylän yliopisto/psykologian laitos
terhi.partanen@psyka.jyu.fi
Puh. työ 014 - 260 2936

ABSTRAKTI

9.11.2006

DISKURSIIVISTA TUTKIMUSTIETOA LÄHISUHDEVÄKIVALTAAN KÄYTTÄNEIDEN MIESTEN RYHMÄHOITOPROSESSEISTA

Jyväskylässä on toiminut vuodesta 1996 lähtien parisuhdeväkivaltaan syyllistyneille miehille verkostoitunut hoitoonohjauksjärjestelmä. Verkostoon on kuulunut sosiaali- ja terveydenhoitojärjestelmän eri toimijoita, mutta myös poliisi on ollut aktiivisesti ohjaamassa miehiä avun piiriin. Uhreina olleille naisille ja väkivaltaa nähneille lapsille ja nuorille on omat ohjelmat. Varsinainen ohjelma väkivaltaan syyllistyneille miehille sisältää yksilökeskusteluja kriisikeskus Mobilessa ja miesten ryhmän yliopiston psykologian laitoksen psykoterapian opetus- ja tutkimuslinikalla

Tutkimuksessa analysoidaan miesten ryhmäterapiaistuntoja ja hoitoprosessia interventio- ja muutosnäkökulmasta: kuinka ryhmän miesasiakkaat tuottavat omaa identiteettiään väkivallan käyttöön syyllistyneinä miehinä, kuinka väkivaltaisista tekoja ja tapahtumia tehdään ymmärrettäviksi ja millaisia terapeutisia välineitä ryhmän ohjaajat käyttävät pyrkiessään vastuuttamaan miehiä väkivallan käytöstä. Lähisuhteissaan väkivaltaa käyttäneiden miesten ryhmäterapiatutkimuksessamme olemme vuorovaikutuksen ja eri puhunnan tapojen yksityiskohtaisen analysoinnin avulla pyrkineet löytämään ja kyseenalaistamaan niitä ongelmallisia merkityssysteemeitä ja (vakiintuneitakin) ajattelutapoja, joita väkivallan käyttöön liitetään. Toinen keskeinen lähtökohta on ollut tutkia terapeutin toiminnan rakentumista ryhmämuotoisessa hoitoprosessissa. Väkivaltaa käyttäneiden miesten terapiaryhmiä on tarkasteltu siten aineistona, jossa ryhmämuotoinen hoitokonteksti näyttäytyy eräänlaisena areenana tehdä kulttuurisesti määrätyn identiteettityötä. Identiteetin muutoksen voidaan katsoa liittyvän siten merkityksenantojen muuttumiseen terapeutisessa neuvotteluprosessissa.

Vuorovaikutus- ja prosessinäkökulma on tuonut esille väkivaltatyön erityislaatuisuuden. Hoidollisesta näkökulmasta haasteellisiksi ryhmäterapian piirteiksi ovat nousseet mm. väkivallan tekijöiden uhripositioon asettautumisen sekä toimijoiden itsehallintaan liittyvät merkityksenannot. Väkivallan tekijöiden vastuuttamisen näkökulmasta tämä asettaa terapeutista työtä tekevät erityisen aktiiviseen ja haasteelliseen rooliin verrattuna perinteisempään terapeutiseen työöteeseen. Haasteeksi väkivaltatyön terapeutin työn kehittämisessä nousee asiakkaiden väkivallan käyttöön rakentamien ongelmallisten merkitysten purkaminen. Keskeiseksi tässä työssä nousee se, että asiakkaat voivat kokea tulevansa terapeutisesta kuulluiksi yksilöinä ja väkivallan tekijöinä, mutta samanaikaisesti heitä pyritään selkeästi haastamaan ja vastuuttamaan väkivallan käytöstään ja tarjoamaan uudenlaisia miehisen identiteetin vaihtoehtoja. Pyrkimyksemme on tutkia ja kuvata näitä monimutkaisia terapeutisia neuvotteluprosesseja, joissa luodaan edellytyksiä vaihtoehtoiselle toiminnalle.